

คู่มือการตอบแบบสำรวจความต้องการและการขาดแคลนแรงงาน ของสถานประกอบการ

1. วัตถุประสงค์ของการสำรวจ

แบบสำรวจชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสำรวจอุปสงค์แรงงานในระดับจังหวัด โดยการสำรวจความต้องการบุคลากรของสถานประกอบการ ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการและวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2. วิธีการตอบแบบสำรวจ

การตอบแบบสำรวจจะใช้วิธีการกรอกคำตอบ ลงในช่องว่างที่กำหนดไว้ด้านท้ายแต่ละคำถาม ทั้งนี้แบบสำรวจชุดนี้ประกอบไปด้วย 3 ส่วน ได้แก่

- ก. ข้อมูลพื้นฐานสถานประกอบการ
  - ข. ข้อมูลผู้ทำงานในกิจการ เชิงปริมาณ
  - ค. ข้อมูลผู้ทำงานในกิจการ เชิงคุณภาพ
  - ง. สาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานของสถานประกอบการ
- วิธีการตอบคำถามในแต่ละส่วนมีดังนี้

ก. ข้อมูลพื้นฐานสถานประกอบการ

การตอบคำถามข้อต่างๆ ในส่วน ก.

ข้อ 1. เขียนชื่อสถานประกอบการ ลงในพื้นที่ว่าง _____

ข้อ 2. ให้กรอกเลขทะเบียนนิติบุคคล หรือ เลขทะเบียนพาณิชย์ ลงในช่องด้านล่าง

ข้อ 3. ให้กรอกข้อมูลรหัสมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย ปี 2552 : TSIC 2009 จำนวน 5 หลัก
(ข้อนี้สำหรับเจ้าหน้าที่เท่านั้น โดยดูรหัส TSIC ได้จากรายชื่อสถานประกอบการที่ใช้ในการสำรวจ)

ข้อ 4. ให้ใส่เครื่องหมาย ลงในช่องเขตที่สถานประกอบการของท่านเขตที่ตั้งอยู่

ข้อ 5. ให้เขียนรายละเอียดต่างๆ ของสถานประกอบการ (เลขที่ หมู่ ซอย ถนน ตำบล ฯลฯ) ลงในพื้นที่ว่าง _____ ด้านท้ายคำถาม

ข้อ 6. ถึงข้อ 8. ให้กรอก รหัสไปรษณีย์ หมายเลขโทรศัพท์ รวมไปถึง E-mail ของสถานประกอบการที่สามารถติดต่อได้

ข้อ 9. ให้ระบุจำนวนผู้ทำงานทั้งหมดของสถานประกอบการ โดยรวมทั้งลูกจ้าง และ ผู้ประกอบการที่ทำงานในสถานประกอบการ (ไม่รวมแรงงานจ้างเหมา/ รับเหมาช่วง Outsource/ Subcontract)

ข้อ 10. ประเภทของสถานประกอบการ (กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการสำรวจเท่านั้น) ให้ระบุประเภทของกิจการของท่านว่าจัดอยู่ในสาขาการผลิตประเภทใดใน 29 สาขาที่ระบุไว้ด้านล่าง แล้วกรอกรหัสลงในช่องรหัสด้านขวามือ
(ข้อนี้สำหรับเจ้าหน้าที่เท่านั้น โดยดูประเภทของสถานประกอบการ ได้จากรายชื่อสถานประกอบการที่ใช้ในการสำรวจ)

ตัวอย่าง โรงงานรองเท้า AA ประกอบกิจการผลิตรองเท้าสตรี

10. ประเภทของสถานประกอบการ

0	6
---	---

**ให้ระบุวันที่สัมภาษณ์ ชื่อผู้สัมภาษณ์ ซึ่งส่วนนี้อยู่ท้ายแบบสำรวจของหมวด ก.

ข. ข้อมูลผู้ทำงานในกิจการ เชิงปริมาณ

ในส่วนนี้จะเป็นการสำรวจข้อมูลจำนวนผู้ทำงานทั้งหมดในสถานประกอบการในปัจจุบัน

ข้อ ข.1 ให้กรอกตัวเลขจำนวนผู้ทำงานทั้งหมดในกิจการของท่าน ในปีปัจจุบัน คือ ปี 2560 โดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และระดับฝีมือของแรงงาน ซึ่งระดับฝีมือของแรงงาน แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

- 1) **ระดับแรงงานไร้ฝีมือ (Unskilled Level)** คือ แรงงานระดับล่างซึ่งไม่จำเป็นต้องมีความรู้ความชำนาญ และทักษะฝีมือ เพียงแต่ทำงานตามคำสั่งแนะหรือรูปแบบที่จัดไว้ได้เท่านั้น
- 2) **ระดับแรงงานกึ่งฝีมือ (Semi Skilled Level)** คือ แรงงานที่ต้องทำงานอยู่ในสายการผลิตซึ่งต้องใช้ทักษะฝีมือในระดับพื้นฐาน
- 3) **ระดับแรงงานฝีมือ (Skilled Level)** คือ แรงงานที่ใช้ทักษะฝีมือในการทำงาน สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในการทำงานได้
- 4) **ระดับผู้เชี่ยวชาญ/ผู้บริหาร (Professional Level)** คือ แรงงานระดับผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในสาขาต่างๆ ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานเป็นระยะเวลานาน สามารถวางแผนและจัดระบบการทำงานให้กับผู้ร่วมงานได้

ส่วนระดับการศึกษา แบ่งออกเป็น 8 ระดับ ดังนี้

- 1) ระดับต่ำกว่ามัธยมตอนต้น (ต่ำกว่า ม.3)
- 2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)
- 3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)
- 4) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
- 5) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือระดับอนุปริญญา
- 6) ระดับปริญญาตรี
- 7) ระดับปริญญาโท
- 8) ระดับปริญญาเอก

การกรอกข้อมูลนั้น ให้กรอกตัวเลขจำนวนผู้ทำงานอยู่ในกิจการของท่าน ที่จบการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมตอนต้น (ต่ำกว่า ม.3) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) โดยจำแนกจำนวนพนักงานและแรงงานทั้งหมดออกตามระดับฝีมือของแรงงาน

ส่วนผู้ทำงานที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก ผู้ตอบแบบสอบถามต้องจำแนกจำนวนผู้ทำงานในกิจการออกตามสาขาที่จบ และตามระดับฝีมือของแรงงาน

ในการระบุสาขาวิชา (อ้างอิงจากกระทรวงศึกษาธิการ) ที่ผู้ซึ่งทำงานอยู่ในกิจการของท่านเรียนจบมานั้น สำหรับระดับปริญญาตรีขึ้นไปนั้น ในการสำรวจครั้งนี้ได้แบ่งกลุ่มสาขาวิชาออกเป็น 14 กลุ่มด้วยกัน ดังนี้

1. **สาขาวิชา เกษตรกรรม ประมง วนศาสตร์** ประกอบด้วยคณะต่างๆ เช่น คณะเกษตรศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะวนศาสตร์ และการประมง เป็นต้น
2. **สาขาวิชา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม** ประกอบด้วยคณะต่างๆ เช่น คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะเทคโนโลยีชีวภาพ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะสารสนเทศศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมการเกษตร เป็นต้น
3. **สาขาวิชา วิศวกรรม สถาปัตยกรรม** ประกอบด้วยคณะต่างๆ เช่น คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ เป็นต้น

4. สาขาวิชา พาณิชยกรรม บริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ ประกอบด้วยคณะต่างๆ เช่น คณะบริหารธุรกิจและวิทยาการจัดการ คณะบริหารศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี / การจัดการ คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ เป็นต้น

5. สาขาวิชา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ อักษรศาสตร์ ประกอบด้วย คณะศิลปศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์และภาษาศาสตร์ คณะโบราณคดี และคณะศาสนศาสตร์ เป็นต้น

6. สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ ประกอบด้วย คณะนิเทศศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน

7. สาขาวิชา สุขภาพ การแพทย์ ประกอบด้วยคณะต่างๆ เช่น คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ คณะสหเวชศาสตร์และสาธารณสุขศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ และคณะจิตวิทยา เป็นต้น

8. สาขาวิชา คหกรรม บริการ การท่องเที่ยว ประกอบด้วย คณะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะอุตสาหกรรมบริการ เป็นต้น

9. สาขาวิชา ศิลปกรรม จิตรกรรม มัณฑนศิลป์ ประกอบด้วย คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ คณะมัณฑนศิลป์ คณะวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ เป็นต้น

10. สาขาวิชา นิติศาสตร์

11. สาขาวิชา รัฐศาสตร์

12. สาขาวิชา การศึกษา ประกอบด้วย คณะครุศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ เป็นต้น

13. สาขาวิชา พลศึกษา การกีฬา ประกอบด้วย คณะพลศึกษา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาและเทคโนโลยีการกีฬา เป็นต้น

14. สาขาวิชา สาขาอื่นๆ

ซึ่งผลรวมของจำนวนผู้ทำงานทั้งหมดในสถานประกอบการข้อ ข.1 ต้องเท่ากับจำนวนผู้ทำงานรวมในหมวด ก. ข้อ9 (ตัวอย่างการกรอกข้อมูลโดยใช้ข้อมูลที่ได้จาก ข.1 ดังตารางด้านล่าง)

ทั้งนี้ คำว่า “ผู้ทำงาน” ในการสำรวจครั้งนี้ หมายถึง ทุกๆ คนที่ทำงานในกิจการ ได้แก่ ตัวผู้ประกอบการ และลูกจ้างทั้งหมดที่ทำงานอยู่ในกิจการของท่าน (พนักงานและแรงงานทั้งหมดในทุกฝ่าย) “แต่ไม่นับรวมแรงงาน Sub contract (รับเหมาช่วง)”

ตัวอย่าง การกรอกข้อมูลข้อ ข.1 จำนวนผู้ทำงานในกิจการ จำแนกตามเพศ ระดับทักษะฝีมือและระดับการศึกษา ในประเภทกิจการที่ 06 การผลิตรองเท้าและเครื่องหนัง

ตัวอย่าง โรงงานรองเท้า AA ประกอบกิจการผลิตรองเท้าสตรี

(1) เจ้าของโรงงาน (จบปริญญาตรี สาขาสังคมศาสตร์ ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการโรงงานด้วย)

(2) ภรรยาเจ้าของโรงงาน (จบปริญญาตรี สาขาพาณิชยกรรม ทำหน้าที่ดูแลฝ่ายบัญชี)

(3) พนักงานใน Office และโรงงาน รวมทั้งหมด 10 คน (จบ ปวส. สาขาบริการธุรกิจ 4 คน, สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ 1 คน / จบ ปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์ 1 คน, สาขาวิศวกรรม 1 คน, สาขาจิตรกรรม 1 คน, และสาขารัฐศาสตร์ 2 คน)

(4) แรงงานรับจ้างประจำในโรงงานเย็บรองเท้าทั้งหมด 40 คน (เป็นผู้ชาย 10 คน, ผู้หญิง 30 คน / จบต่ำกว่า ม.3 11 คน, ม.3 17 คน, ม.6 9 คน, และ ปวช. สาขาอุตสาหกรรมสิ่งทอ 3 คน)

(5) มีการจ้างคนในท้องถิ่นให้เย็บพื้นรองเท้ามาส่งที่โรงงาน (จำนวนไม่สามารถระบุได้)

จากตัวอย่างที่ยกมาข้างต้น ผู้ทำงานในกิจการโรงงานรองเท้า AA ในการสำรวจครั้งนี้ มีรวมทั้งสิ้น 52 คน ตั้งแต่หมายเลข (1) ถึง (4) ทั้งนี้จะไม่นับคนในท้องถิ่น (5) ซึ่งโรงงาน AA จ้างให้ผลิตชิ้นส่วนรองเท้ามาส่งให้กับโรงงาน (แรงงานในท้องถิ่นในข้อ (5) ถือว่ามีสถานะเป็นแรงงานรับเหมาช่วง)

(โปรดระบุจำนวนคน)

รหัส	ระดับการศึกษา(สาขาวิชา)	Unskilled แรงงานไร้ฝีมือ			Semi-skilled แรงงานกึ่งฝีมือ			skilled แรงงานฝีมือ			Professional ผู้เชี่ยวชาญ/ ผู้บริหาร		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
00	ต่ำกว่า ม.3	2	9	11									
01	ม.3	5	12	17									
02	ม.6				1	8	9						
03	ปวช.												
0301	เกษตรกรรม												
0302	คหกรรม												
0303	อุตสาหกรรม												
0304	พาณิชย์กรรม / บริหารธุรกิจ												
0305	ศิลปกรรม												
0306	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว												
0307	อุตสาหกรรมสิ่งทอ								3	3			
0308	ประมง												
0309	เทคโนโลยีสารสนเทศฯ												
0310	สาขาอื่นๆ												
04	ปวส./อนุปริญญา												
0401	เกษตรกรรม												
0402	คหกรรม												
0403	อุตสาหกรรม												
0404	พาณิชย์กรรม / บริหารธุรกิจ							1	3	4			
0405	ศิลปกรรม												
0406	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว												
0407	อุตสาหกรรมสิ่งทอ												
0408	ประมง												
0409	เทคโนโลยีสารสนเทศฯ							1		1			
0410	สาขาอื่นๆ												
05	ปริญญาตรี												
0501	เกษตรกรรม ประมง วนศาสตร์												
0502	วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม								1	1			
0503	วิศวกรรม สถาปัตยกรรม							1		1			
0504	พาณิชย์กรรม บริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์										1		1
0505	มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ อักษรศาสตร์										1		1
0506	นิติศาสตร์ วารสารศาสตร์												
0507	สุขภาพ การแพทย์												
0508	คหกรรม บริการ การท่องเที่ยว												
0509	ศิลปกรรม จิตรกรรม มัณฑนศิลป์								1	1			
0510	นิติศาสตร์												
0511	รัฐศาสตร์							1	1	2			
0512	การศึกษา												
0513	พลศึกษา การกีฬา												
0514	สาขาอื่นๆ												

*รวมทั้งหมด 52 คน (จำนวนรวมทั้งหมดในข้อ ข.1 ต้องเท่ากับ จำนวนผู้ทำงานรวม ในหมวด ก. ข้อ14)

ข้อ ข.2 การเข้าออกงานของแรงงานในกิจการในปีที่ผ่านมา (ปี 2559) เนื่องจากข้อมูลการเข้าออกของพนักงานจำเป็นต้องใช้ข้อมูลรวมทั้งปี ดังนั้นข้อมูลที่กรอกจะเป็นข้อมูลในปีที่ผ่านมาแล้ว ในที่นี้ได้แก่ปี 2559 โดยผู้ตอบแบบสอบถามต้องกรอกจำนวนลูกจ้างที่รับเข้าทำงานแทนคนเก่าที่ออกไปและรับเข้าทำงานในตำแหน่งงานใหม่ที่เปิดรับในปี 2559 และจำนวนลูกจ้างที่ออกจากงานจำแนกตามสาเหตุในการเข้าและออกงานของแรงงานในกิจการของท่านให้ชัดเจน ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามส่วนนี้ จะถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์ความต้องการแรงงานเพื่อทดแทนแรงงานเดิมที่ออกไปในระดับจังหวัด และระดับประเทศ

ข้อ ข.3 เป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ “ตำแหน่งงาน” (คอลัมน์ 20) ของแรงงานในสถานประกอบการของท่าน โดยให้ระบุตำแหน่งงานซึ่งจำเป็นต้องใช้ในกิจการของท่าน ที่ท่านคิดว่าต้องการเพิ่มเพื่อทดแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่หรือจ้างเพิ่มเพื่อขยายธุรกิจ และที่ท่านคิดว่าขาดแคลน (คือ ตำแหน่งงานที่ท่านไม่สามารถหาแรงงานมาทำงานได้ในช่วง 6 เดือน หรือ 180 วันที่ผ่านมา) โดยระบุได้มากกว่า 1 ตำแหน่งงาน ซึ่งตำแหน่งดังกล่าวในการสำรวจครั้งนี้ ต้องระบุดังต่อไปนี้

ลักษณะของงานที่ทำ (คอลัมน์ 21) คือ คำอธิบายสั้นๆ เพื่อขยายความตำแหน่งงานว่ามีลักษณะการทำงานอย่างไร เช่น ตำแหน่ง วิศวกร ลักษณะงานที่ทำ ....

วุฒิการศึกษา (คอลัมน์ 22) ประกอบด้วย 1) ต่ำกว่าม.3 2) ม.3 3) ม.6 4) ปวช. 5) ปวส./อนุปริญญา 6) ปริญญาตรี 7) ปริญญาโท 8) ปริญญาเอก

สาขาวิชา (คอลัมน์ 23) หมายถึง สาขาวิชาเอกของแต่ละวุฒิการศึกษา (มาตรฐานระดับการศึกษาและวุฒิการศึกษา กรมการจัดหางาน) เช่น ปวช. ช่างก่อสร้าง , ปวส. ช่างเขียนแบบโยธา , ป.ตรี การโรงแรม เป็นต้น

ระดับทักษะฝีมือ (คอลัมน์ 24) ประกอบด้วย 1) แรงงานไร้ฝีมือ 2) แรงงานกึ่งฝีมือ 3) แรงงานฝีมือ 4) ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้บริหาร

ประสบการณ์ทำงาน (คอลัมน์ 25) หมายถึง จำนวนปีที่เคยผ่านงานในตำแหน่งงานที่ต้องการ

จำนวนที่ต้องการ (คอลัมน์ 26) หมายถึง จำนวนของแรงงานที่ต้องการจ้างเพิ่มเพื่อทดแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่หรือจ้างเพิ่มเพื่อขยายธุรกิจ

จำนวนที่ขาดแคลน (คอลัมน์ 27) หมายถึง จำนวนของแรงงานที่ต้องการแต่ไม่สามารถหาแรงงานมาทำงานได้ในช่วง 6 เดือน หรือ 180 วัน ที่ผ่านมา

ทั้งนี้ตำแหน่งงานที่ท่านตอบจะถูกรวบรวมเข้าตามหมวดอาชีพต่างๆ โดยเจ้าหน้าที่ ตามการจัดประเภทตามมาตรฐานอาชีพ 2544

**รายละเอียดเพิ่มเติมการจัดประเภทอาชีพ สามารถดูได้จากรายงานการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ 2544 (ได้จัดเตรียมไว้ให้ในรูปแบบไฟล์ข้อมูลแล้ว)

ตัวอย่าง การกรอกข้อมูลข้อ ข.3 ตำแหน่งงานที่ต้องการและขาดแคลน ในประเภทกิจการที่ 04 สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม

รหัส	ตำแหน่งงาน	ลักษณะงานที่ทำ	วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	ระดับทักษะฝีมือ	ประสบการณ์	จำนวนที่ต้องการ	จำนวนที่ขาดแคลน
19	20	21	22	23	24	25	26	27
1	วิศวกรไฟฟ้า	ออกแบบระบบไฟฟ้า วางแผนและควบคุมการผลิต ติดตั้ง ทดสอบ	ปริญญาตรี	วิศวกรรมไฟฟ้า	ผู้เชี่ยวชาญ	10 ปี	1	1
2	ช่างไฟฟ้า	ติดตั้งและซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้าและเครื่องใช้ไฟฟ้าในโรงงาน	ปวส.	ช่างไฟฟ้า (ติดตั้ง ควบคุม)	แรงงานฝีมือ	4 ปี	2	1
3	พนักงานบัญชี	บันทึกรายการทางธุรกิจ การเงินทั้งหมดของบริษัท	ปวส.	การบัญชี	แรงงานฝีมือ	2 ปี	1	
4	ช่างเย็บ	เย็บจักร ประดิษฐ์ ดัดแปลง ซ่อมสิ่งทอ	ม.6	หัตถกรรม	แรงงานกึ่งฝีมือ	1 ปี	7	5

จากตัวอย่างในตารางนี้ จะเห็นได้ว่า “ชื่อตำแหน่ง” ที่ระบุนี้ เป็นชื่อตำแหน่งที่เรียกกันในประเทศกิจการนั้นๆ เช่น ตำแหน่งงานที่ 3 ชื่อตำแหน่ง “ช่างเย็บ” ในแต่ละสถานประกอบการกิจการที่อยู่ในประเทศกิจการสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม อาจเรียกแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย เช่น พนักงานเย็บ หรือพนักงานเย็บจักรอุตสาหกรรม หรือพนักงานฝ่ายผลิต (เย็บ) เป็นต้น ให้ถือว่าเป็นตำแหน่งเดียวกัน

สำหรับการลง “รหัส” ให้เทียบเคียง ชื่อตำแหน่งที่ระบุไว้ (คอลัมน์ 19) กับการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ 2544 เช่น

- ตำแหน่งงานที่ 2 ช่างไฟฟ้า ชื่ออาชีพที่ระบุไว้ในการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ 2544 ได้แก่ “ช่างไฟฟ้าทั่วไป” รหัส 713710 มีคำนิยามลักษณะงานว่า “เดินและซ่อมสายไฟฟ้า ติดตั้งและซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้าและเครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดเล็กใน บ้านเรือน สถานประกอบการ หรือโรงงาน : กำหนดตำแหน่งและรายการติดตั้ง เช่น แผงจ่ายไฟฟ้า มิเตอร์ และจุดจ่ายกระแสไฟฟ้าเพื่อแสงสว่างและกำลัง”
- ตำแหน่งงานที่ 3 พนักงานบัญชี ชื่ออาชีพที่ระบุไว้ในการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ 2544 ได้แก่ “พนักงานบัญชี” รหัส 343320 มีคำนิยามลักษณะงานว่า “บันทึกรายการทางธุรกิจการเงินทั้งหมดขององค์การอย่างสมบูรณ์และเป็นระเบียบ แบบแผน : ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและบันทึกของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจ่ายเงิน การรับเงิน และธุรกิจการเงินอื่นๆ และลงบัญชีแยกประเภท ; ตรวจสอบการลงบัญชี ทำการคำนวณ และรวมยอดเงินเท่าที่จำเป็น”

ค. ข้อมูลผู้ทำงานในกิจการ เชิงคุณภาพ

แบบสอบถามในส่วนนี้จะเป็นการสำรวจข้อมูลผู้ทำงานในเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะของผู้ที่ทำงานอยู่ในกิจการของท่าน

การตอบคำถามข้อต่างๆ ในส่วน ค.

ข้อ ค.1 เป็นการสอบถามถึงระดับความสามารถในด้านต่างๆ ของผู้ทำงานอยู่ในกิจการของท่าน ในปัจจุบัน รวมไปถึงระดับความสามารถที่ท่านคาดหวังให้ผู้ทำงานอยู่ในกิจการของท่านมี ทั้งนี้ การตอบคำถามให้ตอบเฉพาะในกลุ่มแรงงานระดับที่มีอยู่ในกิจการของท่านเท่านั้น โดยความสามารถด้านต่างๆ นั้น ประกอบด้วย 1) ความรู้ด้านกฎหมายและกฎระเบียบในวิชาชีพ 2) ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ 3) ความรู้ด้านธุรกิจ 4) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์กร 5) ความรู้เฉพาะในสาขาวิชาชีพ

การประเมินความสามารถของแรงงานจะแยกประเมินแรงงานเป็น 5 กลุ่มตามระดับฝีมือแรงงานโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 5 ดังที่ได้ระบุไว้ในแบบสอบถาม

ตัวอย่าง การกรอกข้อมูลข้อ ค.1 ระดับความสามารถด้านต่างๆ ของผู้ทำงาน

	ความสามารถ	กลุ่มแรงงานไร้ฝีมือ		กลุ่มแรงงานกึ่งฝีมือ		กลุ่มแรงงานฝีมือ		กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ/ผู้บริหาร	
		ระดับในปัจจุบัน	ระดับที่คาดหวัง	ระดับในปัจจุบัน	ระดับที่คาดหวัง	ระดับในปัจจุบัน	ระดับที่คาดหวัง	ระดับในปัจจุบัน	ระดับที่คาดหวัง
		1	2	3	4	5	6	7	8
1	ความรู้ด้านกฎหมายและกฎระเบียบในวิชาชีพ	1	1	1	2	3	4	4	4
2	ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่	1	2	2	3	3	4	4	4
3	ความรู้ด้านธุรกิจ	1	1	2	2	3	4	4	4
4	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์กร	2	2	3	3	4	4	4	5
5	ความรู้เฉพาะในสาขาวิชาชีพ	1	1	1	1	3	4	4	4

ข้อ ค.2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับระดับทักษะด้านต่างๆ และ**ข้อ ค.3** ระดับคุณลักษณะด้านต่างๆ ของผู้ทำงานในกิจการของท่านในปัจจุบัน รวมไปถึงระดับทักษะและระดับคุณลักษณะที่ท่านคาดหวังให้ผู้ทำงานที่อยู่ในกิจการของท่านมี โดยข้อคำถามข้อ ค.2 และ ค.3 มีลักษณะการตอบคำถามและวิธีการกรอกข้อมูลเช่นเดียว ข้อ ค.1

ข้อ ค.4 ข้อเสนอแนะต่อผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพของแรงงานในกิจการของท่าน เป็นคำถามปลายเปิดให้สถานประกอบการกรอกความคิดเห็นตามที่ต้องการเสนอ

ง. สาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานของสถานประกอบการ

แบบสอบถามในส่วนนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการ เกี่ยวกับสาเหตุการขาดแคลนแรงงานของสถานประกอบการ โดยให้ใส่ตัวเลข 1-5 ซึ่งเรียงลำดับตามความสำคัญของสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเลข 1 คือสาเหตุสำคัญที่สุดของการขาดแคลนแรงงานของสถานประกอบการ และกรอกตัวเลขลงในช่องว่างด้านซ้ายของสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานของสถานประกอบการ

ตัวอย่าง โรงงานรองเท้า AA มีสาเหตุการขาดแคลนแรงงาน โดยเรียงลำดับความสำคัญจาก 1-5 ดังนี้

- 1) แรงงานมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ไม่ตรงกับความต้องการ
- 2) แรงงานมุ่งศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากขึ้น จนขาดแคลนแรงงานระดับกลาง
- 3) ปัญหาการลดลงของประชากร
- 4) แรงงานเลิกงานหรือการมีทัศนคติในทางลบต่อการทำงานประเภทที่ใช้ทักษะต่ำ
- 5) แรงงานย้ายจากภาคอุตสาหกรรมสู่ภาคเกษตรกรรมมากขึ้น

และมีแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานของผู้ประกอบการ โดยเรียงลำดับความสำคัญจาก 1-5 มีดังนี้

- 1) เพิ่มค่าจ้างและสวัสดิการเพื่อจูงใจแรงงานใหม่
- 2) จ้างทำงานล่วงเวลามากขึ้น
- 3) ผลิตเท่าที่มีแรงงาน
- 4) ใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีทดแทนกำลังแรงงาน
- 5) รักษาระดับการผลิตให้สอดคล้องกับกำลังการผลิตที่มีอยู่

ตัวอย่าง การกรอกข้อมูลข้อ ง. สาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานของสถานประกอบการ

หมวด ง. สาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานของสถานประกอบการ	
<p>สาเหตุการขาดแคลนแรงงานของสถานประกอบการของท่าน (เรียงลำดับตามความสำคัญ 1-5 โดย 1 คือ สำคัญที่สุด)</p> <ol style="list-style-type: none"> ☐ 3 1. ปัญหาการลดลงของประชากร ☒ 2 2. แรงงานมุ่งศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากขึ้น จนขาดแคลนแรงงานระดับกลาง ☐ 1 3. แรงงานที่มีอยู่มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ไม่ตรงกับความต้องการ ☒ 4 4. แรงงานย้ายจากภาคอุตสาหกรรมสู่ภาคเกษตรกรรมมากขึ้น ☐ 5 5. แรงงานผันตัวไปเป็นผู้ประกอบการ (SMEs) มากขึ้น ☒ 6 6. แรงงานเลิกงานหรือการมีทัศนคติในทางลบต่อการทำงานประเภทที่ใช้ทักษะต่ำ ☐ 7 7. แรงงานสนใจไปทำงานต่างประเทศมากขึ้น ☐ 8 8. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่พร้อมทำงานมีน้อยลงกว่าความต้องการ ☐ 9 9. ปัญหาการเข้าและออก (Job turnover) ของแรงงานอยู่ในระดับสูง ☐ 10 10. แรงงานที่ทำงานยากลำบาก (3D) ได้ค่าตอบแทนไม่จูงใจ ☐ 11 11. แรงงานย้ายออกไปทำงานในภาคที่ไม่เป็นทางการมากขึ้น (Informal sector) ☐ 12 12. อื่นๆ โปรดระบุ..... 	<p>ท่านมีแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานของสถานประกอบการอย่างไร (เรียงลำดับตามความสำคัญ 1-5 โดย 1 คือ สำคัญที่สุด)</p> <ol style="list-style-type: none"> ☒ 1 1. จ้างทำงานล่วงเวลามากขึ้น ☐ 2 2. เพิ่มค่าจ้างและสวัสดิการเพื่อจูงใจแรงงานใหม่ ☒ 3 3. ใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีทดแทนกำลังแรงงาน ☐ 4 4. ผลิตเท่าที่มีแรงงาน ☐ 5 5. จ้างแรงงานต่างด้าว ☐ 6 6. ย้ายฐานการผลิตไปต่างประเทศ ☒ 7 7. รักษาระดับการผลิตให้สอดคล้องกับกำลังการผลิตที่มีอยู่ ☐ 8 8. การให้ข้อมูลและข่าวสารด้านอาชีพที่ขาดแคลนให้ทั่วถึงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น ☐ 9 9. อื่นๆ โปรดระบุ.....